ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Zdravé děti ve zdravém prostředí“

Školní vzdělávací program schválila pedagogická rada 29. června 2014

Platnost ŠVP PV je od 1. 9. 2014 na dobu neurčitou a možností aktualizace vždy k 1. 9. nového školního roku.

Aktualizace schválená pedagogickou radou k 21. 8. 2025

Č.j. 1/ 2015

„Malinko pracovat, hodně si hrát, celý den ve školce šťastně se smát“

Program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní výchovu č.j. 32 405/2004-22, z podmínek mateřské školy a práv dítěte na vzdělávání a vzdělání. Program respektuje zájmy dětí, rozvíjí jejich schopnosti i dovednosti.

Je v souladu se zákonem 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Je v souladu s principy kurikulární politiky, zformovaný v Národním programu rozvoje vzdělávání v ČR – v Bílé knize, RVP PV a obecně platnými předpisy.

Úprava Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání byla provedena na základě ustanovení zákona č. 82/2015 Sb. a zákona č. 178/2016 Sb., kterými se mění zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Upravený ŠVP PV nabývá platnosti k 1. 9. 2025

Zpracovala: Bc. Lucie Opalecká

OBSAH

1. Identifikační údaje o mateřské škole …….5
2. Předškolní vzdělávání v systému vzdělávání a jeho organizace ……...7
3. Pojetí a cíle předškolního vzdělávání ……9

3.1. Úkoly předškolního vzdělávání ……...9

3.2. Specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce ……10

3.3. Cíle předškolního vzdělávání ……..11

3.3.1. Rámcové cíle ……..11

3.3.2. Klíčové kompetence ……...12

4. Vzdělávací obsah ŠVP ……...15
5. Vzdělávací oblasti ……..17

5.1. Oblast biologická…….23

5.2. Dítě a jeho psychika……26

5.2.1. Podoblast – jazyková a řečová …….……..…..26

5.2.2. Podoblast – poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace ……...28

5.2.3 Podoblast – sebepojetí, vůle a city …….30

5.3. Dítě a ten druhý – interpersonální oblast ……33

5.4. Dítě a společnost – sociálně kulturní a poznávací oblast ……....35

5.5. Dítě a svět – environmentální oblast …….……..38

6. Vzdělávací obsah ve školním vzdělávacím programu ……40

6.1. Režim dne v mateřské škole „Nad přehradou“ …….…40

6.2. Pedagogické personální obsazení mateřské školy ……....41

6.2.1. Nadstandartní činnosti pedagogických pracovníků ……...42

6.3. Kritéria přijetí dětí do MŠ ……42

6.4. Spolupráce s rodinou ……43

6.5. Řízení mateřské školy ……..44

6.6. Výchovně vzdělávací práce mateřské školy „Nad přehradou“ ……47

6.7. Podpora zdraví a zdravého stravování v mateřské škole „Nad přehradou“ ……49

6.8. Témata ŠVP ……50

7. Podmínky předškolního vzdělávání …….....55

7.1. Věcné podmínky ……..55

7.2. Životospráva ……56

7.3. Psychosociální podmínky ……57

7.4. Materiálně technické podmínky ……58

7.5. Organizace …….59

7.6. Řízení mateřské školy ……59

8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ……61

8.1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatření …….65

8.2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole …..65

8.3. Podmínky vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními …….66

9. Vzdělávání dětí nadaných ……66

10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let ……68

10.1. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let …….69

11. Autoevaluace ……..69

Předškolákovo desatero ……..71

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Předškolní zařízení Mateřská škola „Nad přehradou“, Liberec, Klášterní 149/16, příspěvková organizace

Zřizovatelem mateřské školy je Statutární město Liberec. Mateřská škola je od 15.2.1996 samostatným právním subjektem, se zápisem do obchodního rejstříku.

Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel:	Statutární město Liberec, sídlem Nám. Dr. E. Beneše 1/1, 460 59, Liberec
IČO:	72741945
Telefon:	485 108 340
Mobil:	739 052 138

Předškolní a školská zařízení, jež předškolní zařízení sdružuje:

1. mateřská škola „Nad přehradou“, Kláštěrní 149/16, Liberec, příspěvková organizace
IČO: 72741945

2. školní jídelna MŠ „Nad přehradou“

IČO:	72741945
E-mail:	ms01.lbc@volny.cz
WWW:	www.msnadprehradou.cz

Právní forma:	příspěvková organizace
Provozní doba:	6:30 – 16:30 hodin

Mateřská škola s celodenním provozem.
Datum zařazení do škol, předškolních zařízení a škol. zař.: 15.2.1996

Kapacita:	50 dětí
Počet tříd:	2 třídy
Počet žáků na třídu:	25 dětí na třídu
Počet pedagogických pracovníků:	4

Ředitelka školy: Bc. Lucie Opalecká

Jmenována do funkce na základě výběrového řízení a rozhodnutí zasedání Rady města Liberec k 1. 8. 2012.

Učitelky: Lucie Opalecká, Zuzana Malá, Lenka Baginská, Julie Ubry

Provozní zaměstnanci: Pavlína Hrnčířová, Renata Mrázková, Božena Nevolová

Vedoucí ŠJ: Renata Mrázková

Hlavní kuchařka: Božena Nevolová

2. Předškolní vzdělávání v systému vzdělávání a jeho organizace

Zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů, se předškolní vzdělávání stává legitimní součástí systému vzdělávání. Představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného požadavky a pokyny MŠMT.

Orientuje se k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání. S účinností od 1. 9. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Mateřská škola je umístěna v rodinné vile v klidné části Liberce, avšak lehce dostupná ze středu města. Je obklopena velkou, členitou zahradou, připomínající zámecký park se spoustou vzácných stromů a keřů. Přímý přístup až k Liberecké přehradě umožňuje maximální pohybové vyžití dětí v létě i zimě, což koresponduje se specializací školy na ekologickou výchovu a zdraví dětí. Zahrada školky je velmi dobře vybavena tělovýchovnými prvky , které se neustále doplňují. Děti mají k dispozici pískoviště, houpačky , nerezovou skluzavku, tv komplex s lezeckou stěnou a skluzavkou, pružinové prvky, trampolínu, mohou jezdit na koloběžkách, hrát fotbal či basket. V letním období mají děti k dispozici malý, mělký bazén, v zimním období mají možnost bobování.

Od roku 2016 je mateřská škola opatřena kamerovým systémem, který pomáhá zajistit bezpečnost dětí.

Mateřská škola je historického vzhledu, vybavena novým nábytkem, koberci, hračkami i didaktickými pomůckami, které se snažíme permanentně obměňovat. K tomuto využíváme prostředky poskytnuté zřizovatelem, rodiči i subjekty, se kterými spolupracujeme.

Prostory budovy mají stále prvky původního vybavení – lustry, dřevěné obložení a schodiště, mramorové krby, zimní zahrada a proto se snažíme, aby doplňovaný nábytek ladil a současně sloužil potřebám dětí. Vnitřní prostory jsou členité a vytvářejí různé koutky , které děti rády využívají k námětovým hrám. Hračky a pomůcky jsou všem dětem volně dostupné, je jich dostatek a jsou neustále doplňovány.

Prostory školky jsou vyzdobené dětskými pracemi, prostředí je estetické a příjemné. V letním období využíváme ke hrám i terasu, kde je venkovní koberec a stolky s židličkami.

Budova mateřské školy je 2 patrová, ve sklepních prostorách je moderní kuchyň , sklady a kotelna. Z kuchyně vede výtah pro dopravu jídla a nádobí. V přízemí se nachází vstupní prostor, který vede přímo do šaten, dále do haly , třídy a herny „ doleňáků“. Rodiče předávají děti přímo učitelce, na kterou vidí ze šatny. V přízemí se dále nachází sociální zařízení pro tuto třídu a úklidová komora. Dřevěnými schody se dostaneme do 1. patra, kde je třída a herna „hořeňáků“, lehárna a sociální zařízení. Rodiče musí především zpočátku své děti doprovázet až nahoru. V mezipatře se nachází útulný prostor s dřevěným balkonkem, kde je kancelář. V 2. patře je půda, která slouží jako kabinety a úložné prostory.

Kolektiv mateřské školy pracuje ve vzájemné shodě a to dává dětem i rodičům pocit klidu, lásky a pohody. Ředitelka i zástupkyně mateřské školy vykonávají hospitační činnosti u pedagogických pracovnic i pravidelné kontroly provozu.

Mateřská škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními – PPP, SPC.

3. Pojetí a cíle předškolního vzdělávání

ŠVP PV je formulován tak, že v souladu s odbornými požadavky současné kurikulární reformy:

- akceptuje přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku a důsledně je promítá do obsahu, forem a metod jejich vzdělávání
- umožňuje rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb
- zaměřuje se na vytváření základů klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání
- definuje kvalitu předškolního vzdělávání z hlediska cílů vzdělávání, podmínek, obsahu i výsledků, které má přinášet

S účinností od 1. 9. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

3. 1. Úkoly předškolního vzdělávání

- doplňovat a podporovat rodinnou výchovu
- zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení
- obohacovat denní program dítěte
- poskytovat dítěti odbornou péči
- zajistit první vzdělávací krůčky dítěte, které budou stavěny na promyšleném, odborně podepřeném a lidsky i společensky hodnotném základě
- usnadňovat dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu
- vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí
- úkol diagnostický, zejména ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným
- vytvářet dětem optimální podmínky pro vlastní rozvoj
- poskytnout dětem včasnou speciálně pedagogickou péči
- maximálně podporovat individuální rozvojové možnosti dětí

3.2 Specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce

- maximální přizpůsobení vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupin
- vázané k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí
- vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé, obsahově bohaté, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně
- prostředí, které dítěti zajistí možnost projevovat se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.
- vzdělávání důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních
- vzdělávací působení učitele vychází z pedagogické diagnostiky
- pro naplnění předpokladů a možností optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte je nutné uplatňovat v předškolním vzdělávání odpovídající metody a formy práce - prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí
- použití situační učení založeného na vytváření a využívání situací
- použití spontánního sociální učení, založeného na principu přirozené nápodoby

- uplatnění spontánní i řízené aktivity, vzájemně provázané a vyvážené, odpovídající potřebám a možnostem předškolního dítěte
- vzdělávání dětí je založeno na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte

Takovéto pojetí vzdělávání umožňuje vzdělávat společně v jedné třídě děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady. V předškolním vzdělávání je nutné uplatňovat odpovídající metody a formy práce.

3.3 Cíle předškolního vzdělávání

Rámcové cíle - vyjadřující univerzální záměry předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení hodnot na nichž je založena naše společnost
- získání osobnostních postojů – samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatný jedinec

Klíčové kompetence – představují výstupy, resp. obecnější způsobilosti, dosažitelné v předškolním vzdělávání.

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Dílčí cíle v oblastech - vyjadřují konkrétní záměry příslušející té které vzdělávací oblasti:

- biologické
- psychologické
- interpersonální
- sociálně-kulturní
- environmentální

Dílčí výstupy – dílčí poznatky, dovednosti, postoje a hodnoty, které dílčím cílům odpovídají v oblastech:

- biologické
- psychologické
- interpersonální
- sociálně-kulturní
- environmentální

3.3.1 Rámcové cíle

Záměrem je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální. Vedeme děti tak, aby na konci svého předškolního období byly jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou (kompetentní, způsobilou) zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém, tj. V prostředí rodiny a školy), a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají.

Pedagožky sledují zejména: rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, osvojení základů hodnot naší společnosti a získání samostatnosti. Tzn., aby se děti uměly projevit jako samostatně působící osobnost.

3.3.2 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují výstupy, v kurikulárních dokumentech jsou obecně formulovány jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Kompetence představují soubory činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů, které se propojují a doplňují, čímž se postupně stávají složitější, a tím i využitelnější. Dobré a dostatečné základy klíčových kompetencí položené v předškolním věku mohou být podstatným příslibem dalšího příznivého rozvoje a vzdělávání dítěte, nedostatečné základy naopak brzdou, která dítě na počátku jeho životní a vzdělávací cesty může znevýhodňovat.

V předškolním věku rozlišujeme kompetence:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a prosociální
- kompetence činnostní a občanské

Dítě, které odchází z MŠ „Nad přehradou“ má tyto kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Dítě, které odchází z MŠ „Nad přehradou“ má tyto kompetence k řešení problémů:

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Dítě, které odchází z MŠ „Nad přehradou“ má tyto komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Dítě, které odchází z MŠ „Nad přehradou“ má tyto sociální a prosociální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Dítě, které odchází z MŠ „Nad přehradou“ má tyto činnostní a občanské kompetence

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

4. Vzdělávací obsah ŠVP

Vzdělávací obsah představuje kompaktní, vnitřně propojený celek. Vzdělávací nabídka je vyjádřena v podobě činností.

Preferujeme vzdělávání formou hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Ty v dítěti probouzí chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat. Jejich základem jsou přímé prožitky dítěte. Klademe důraz na poměr vyváženosti spontánních aktivit a řízených činností v menších, či větších skupinách, nebo individuální způsob výuky.

Vzdělávání probíhá ve všech třídách s přihlédnutím ke specifickým potřebám dětí -přizpůsobuje se vývojovým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí každé věkové skupiny. Vývojová specifika jsou při vzdělávání dětí respektována.

Vzdělávání je vázáno k obecným potřebám určeným věkem dětí, ale i k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Vzdělávání se orientuje k oblastem působení, které vycházejí od dítěte a mezi nimiž je vše vzájemně provázáno a propojeno.

Ke vzdělávání patří i výlety, návštěvy kulturních zařízení, sportovních akcí: divadla, galerie a účast na výtvarných soutěžích a akcích pro děti pořádaných různými organizacemi např. Střevlík, Divizna, IQ-landia, ZOO, Home Credit aréna aj.

Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Tyto oblasti jsou nazvány

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

5. Vzdělávací oblasti

Školní vzdělávací program mateřské školy „Nad přehradou“, nese název Zdravé děti ve zdravém prostředí. ŠVP PV je vytvořen v souladu s RVP PV a seznamuje děti ve věku 2/3 – 6/7 let s rámcovými cíli a kompetencemi, které jsou níže rozpracovány do týdenních bloků. Složení kolektivu dětí v jednotlivých třídách je homogenní a věkovým skupinám jsou rozpracovaná témata přizpůsobena tak, aby předškolní vzdělání dětí na konci školního roku bylo v souladu s cíli a kompetencemi ŠVP PV.

Program s názvem „Zdravé děti ve zdravém prostředí“ je vytvořen pedagogickými pracovníky mateřské školy . Důraz bude kladen na:

- individuální přístup ke každému dítěti a jeho rozvoj
- tvořivou a originální práci pedagogů
- denní nabídku zajímavého programu pro děti - objevování a učení
- uplatnění hry ve veškerých činnostech
- vlastní aktivitu dětí pomocí prožitkového učení
- respektování sociálního učení dětí a potřeb z rodiny
- spolupráci pedagogů s rodiči, vytváření důvěry a příjemného klimatu

Mateřská škola se dále zaměřuje na zdravý vývoj dítěte, na vytváření a upevňování prosociálních vztahů dětí ke kamarádům, k lidem které děti obklopují i k okolnímu světu, k přírodě a všemu co se v ní vyskytuje. Cíle rámcového předškolního vzdělávání nabízí dětem dostatek podnětů ke každodenním činnostem tak, aby vycházely z prožitkového učení a harmonicky rozvíjely dětskou osobnost.

Dlouhodobé cíle

- předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti formu prožitků v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů
- rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost dětí a tím vytvořit základy celoživotního vzdělávání

Krátkodobé cíle

- vytvářet zdravé životní návyky a postoje, jako základ zdravého životního stylu a způsobu života
- podporovat u dětí psychickou odolnost a zdatnost, rozvíjet intelekt, řeč, jazyka a poznávací procesy
- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem – v rodině, v mateřské škole
- osvojit si vědomosti a dovednosti související s podporou zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytvářet základy aktivních postojů a vztahů ke světu, k životu, ke kultuře a umění
- seznámit se s místem a prostředím, ve kterém děti žijí a utvářet pozitivní vztah k němu
- rozšiřovat povědomí dětí elementárními poznatky o rozmanitosti, vývoji a proměnách, přírody, kultury a techniky
- snaha pochopit, že lidská činnost může mít pozitivní, ale i negativní dopady na společnost a přírodní prostředí

Děti jsou vedeny k přiměřené fyzické, psychické i sociální zátěži a samostatnosti. Dostanou základy kompetencí potřebných k jejich dalšímu rozvoji a učení. Neméně důležité je pro děti osvojení si hodnot, jako základů naší společnosti, získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná bytost.

Pravidla a záměry společného soužití

- umím pěkně pozdravit
- umím sám slušně požádat o to, co chci a umím poděkovat
- dodržuji hygienu, umím používat kapesník, zakrývám si pusu a nos, když zakašlu a kýchám
- umím čistě stolovat

- umím být kamarádský a pomáhám
- umím přiznat chybu, jsem pravdomluvný
- neničím hračky, stavby a výtvory druhých
- uklízím si po sobě hračky
- snažím se být samostatný

Celá výchovně vzdělávací koncepce mateřské školy vychází z Úmluvy o právech dítěte. S její pomocí dětskou osobnost přirozenou cestou kultivujeme, rozvíjíme psychosociální vztahy dětí a učíme prožitkem. Plně akceptujeme přirozená vývojová specifika předškolních dětí a přenášíme je do obsahu a formy vzdělávání. To vše nám pomáhá, aby děti opustily mateřskou školu jako osobnosti s chutí se učit a dozvídat nové, schopné bez studu komunikovat nejen s vrstevníky, ale i s dospělými, k čemuž musí mít bohatou slovní zásobu.

Výchovně vzdělávací činnost

Mateřská škola „Nad přehradou“ má vypracovaný ŠVP PV, který obsahově plně navazuje na RVP PV. Je sestaven jako týmová práce všech pedagogických pracovnic MŠ „Nad přehradou“. ŠVP PV jsme nazvali „zdravé děti ve zdravém prostředí“. Jednotlivá témata jsou rozpracována do týdenních podtémat, vždy přizpůsobených věkové skupině dané třídy. V programu jsme vytyčili hlavní cíle předškolního vzdělávání, jež dítěti zaručí schopnost být samo sebou, podpoří jeho sebevědomí a sebejistotu, naučí ho žít v kolektivu, prosadit se, ale i pomoci a přijmout kritiku. Vše na úrovní předškolního dítěte, které touží být pochváleno, samo sebou, ale i vedeno a chráněno.

Délka trvání. 2017 - 2025

ŠVP respektuje hlavní cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získávání osobní samostatnosti, schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

ŠVP se opírá o Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV 2004, 2017) s cílem naplňování těchto, již zmíněných kompetencí:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Kompetence jsou rozpracovány do jednotlivých oblastí vzdělávání, které jsou rozlišeny podle přirozených interakcí. Tyto si dítě vytváří ve vztahu k sobě, k druhým lidem i okolnímu světu, žije v nich, rozvíjí se a vyrůstá, učí se a vzdělává. Dané interakční oblasti mají symbol 5- ti základních barev kytiček. Jednotlivé činnosti a aktivity, na sebe navazují, prolínají se, doplňují a vytváří celek Barevných kytiček – s účinným komplexním přístupem v předškolní výchově a vzdělávání v 5 interakčních oblastech:

1. oblast biologická - Dítě a jeho tělo - **modrá - barva nebe, vzduchu, vody**

2. oblast psychologická - Dítě a jeho psychika -**žlutá - barva slunce -ovlivňuje psychiku**

3. oblast interpersonální - Dítě a ten druhý - **červená - barva lásky, přátelství, pochopení**

4. oblast sociálně kulturní - Dítě a společnost - **hnědá - barva slavností**

5. oblast enviromentální - Dítě a svět - **zelená - barva přírody, rostlin, ekologie**

Školní vzdělávací program mateřské školy „Nad přehradou“ ŠVP PV je vytvořen v souladu s RVP PV a seznamuje děti ve věku 2/3 – 6/7 let s rámcovými cíli a kompetencemi, které jsou níže rozpracovány do týdenních bloků. Složení kolektivu dětí v jednotlivých třídách je heterogenní.

Program s názvem „Zdravé děti ve zdravém prostředí“ je vytvořen pedagogickými pracovníky

mateřské školy „Nad přehradou“. Důraz bude kladen na:

- individuální přístup ke každému dítěti a jeho rozvoj
- tvořivou a originální práci pedagogů
- denní nabídku zajímavého programu pro děti - objevování a učení
- uplatnění hry ve veškerých činnostech
- vlastní aktivitu dětí pomocí prožitkového učení
- respektování sociálního učení dětí a potřeb z rodiny
- spolupráci pedagogů s rodiči, vytváření důvěry a příjemného klimatu

Mateřská škola „Nad přehradou“ se dále zaměřuje na zdravý vývoj dítěte, na vytváření a upevňování prosociálních vztahů dětí ke kamarádům, k lidem které děti obklopují i k okolnímu světu, k přírodě a všemu co se v ní vyskytuje. Cíle rámcového předškolního vzdělávání nabízí dětem dostatek podnětů ke každodenním činnostem tak, aby vycházely z prožitkového učení a harmonicky rozvíjely dětskou osobnost.

Dlouhodobé cíle

- předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti formu prožitků v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů
- rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost dětí a tím vytvořit základy celoživotního vzdělávání

Krátkodobé cíle

- vytvářet zdravé životní návyky a postoje, jako základ zdravého životního stylu a způsobu života
- podporovat u dětí psychickou odolnost a zdatnost, rozvíjet intelekt, řeč, jazyka a poznávací procesy

- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem – v rodině, v mateřské škole
- osvojit si vědomosti a dovednosti související s podporou zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytvářet základy aktivních postojů a vztahů ke světu, k životu, ke kultuře a umění
- seznámit se s místem a prostředím, ve kterém děti žijí a utvářet pozitivní vztah k němu
- rozšiřovat povědomí dětí elementárními poznatky o rozmanitosti, vývoji a proměnách, přírody, kultury a techniky
- snaha pochopit, že lidská činnost může mít pozitivní, ale i negativní dopady na společnost a přírodní prostředí

Děti jsou vedeny k přiměřené fyzické, psychické i sociální zátěži a samostatnosti. Dostanou základy kompetencí potřebných k jejich dalšímu rozvoji a učení. Neméně důležité je pro děti osvojení si hodnot, jako základů naší společnosti, získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná bytost.

Pravidla a záměry společného soužití

- umím pěkně pozdravit
- umím sám slušně požádat o to, co chci a umím poděkovat
- dodržuji hygienu, umím používat kapesník, zakrývám si pusu a nos, když zakašlu a kýchám
- umím čistě stolovat
- umím být kamarádský a pomáhám
- umím přiznat chybu, jsem pravdomluvný
- neničím hračky, stavby a výtvory druhých
- uklízím si po sobě hračky

- snažím se být samostatný

5.1. Oblast biologická – Dítě a jeho tělo – **modrá kytička**

Celá oblast se zaměřuje na růst a vývoj dítěte, jeho stimulaci a podporu nervosvalového vývoje. Podporuje pohybovou zdatnost, fyzickou pohodu, rozvoj manipulačních a lokomočních dovedností, hlavně v oblasti sebeobsluhy. Dítě se učí zdravému životnímu stylu, k pozitivním postojům a návykům.

Dílčí cíle:

- rozvoj a používání všech pěti smyslů
- rozvoj pohybových schopností, jemné i hrubé motoriky
- rozvoj fyzické, ale i psychické odolnosti
- fixace zdravých životních návyků a postojů zdravého životního stylu
- osvojení si vědomostí o vlastním těle, ochraně zdraví, o základní bezpečnosti
- podpora osobní pohody

Pedagogická podpora:

- rozvoj a podpora jemné i hrubé motoriky – manipulační činnosti s věcmi, které děti obklopují
- lokomoční dovednosti – chůze, běh, poskoky, přeskoky, lezení
- rehabilitační činnosti – dechová gymnastika, protahovací cviky, pohybové chvilky, umění odpočinku
- konstruktivní hry
- grafomotorické činnosti
- hudba a hudebně pohybové aktivity

- poznání lidského těla, ochrana zdraví, zdravé životní návyky, stolování, osobní hygiena
- sebeobslužné činnosti dětí – oblékání
- prevence úrazů – během pohybových aktivit, hry, dopravní situace, závislosti

Očekávané kompetence - výstupy:

- zvládnutí základních pohybových dovedností, prostorové orientace, pohyb v různém prostředí
- zvládnutí správného držení těla
- koordinace pohybu, rytmus, pohyb nápodobou
- ovládání dechu, sladění pohybu a zpěvu
- zvládnutí koordinace pohybu ruka a oko – kresba
- zvládnutí jemné motoriky – s předměty denní potřeby, během výtvarných činností
- ovládnutí pracovních návyků – úklid hraček
- umět pojmenovat základní tělesnou skladbu a znát funkci životních orgánů
- umět rozlišit co je pro organismus prospěšné a bezpečné a co naopak neprospívá a škodí
- zvládnutí základní sebeobsluhy a kulturně hygienických návyků
- zvládnutí základních způsobů ochrany sebe samého, svého zdraví a ev. znát, kde hledat pomoc

Rizika:

- nedostatečné anatomické a fyziologické znalosti pedagogických pracovníkům
- nevhodné vzory ze strany dospělých v mateřské škole
- neznalost způsobů ochrany zdraví při pohybových aktivitách
- nedostatečný respekt dětských potřeb – pohyb, spánek, odpočinek

- denní režim neodpovídající potřebám dítěte a zdravého životního stylu
- nedostatečné respektování tělesných a smyslových možností a předpokladů dětí
- nedostatečná znalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- nevhodné cviky a pohyb
- špatné oblečení při pohybových činnostech
- omezování v osamostatňování dětí při pohybových činnostech
- omezování spontánních pohybových činností dětí, špatný výběr pohybových činností pro děti
- špatně zvolené prostory k pohybové činnosti a špatná bezpečnostní organizacemi
- absence řízených aktivit vedoucích k osvojování nových pohybových dovedností

5.2. Dítě a jeho psychika – oblast psychologická - žlutá kytička

Cílem edukační činnosti v psychologické oblasti je podpora duševního zdraví, pohody, psychické odolnosti, rozvoj intelektu, jazyka a řečových procesů. Dále pak podpora v rozvoji poznávacích procesů, citů, volního jednání, sebepojetí, sebehodnocení a sebe vyjadřování.

5. 2. 1. Podoblast – jazyková a řečová

Cíle vzdělávání:

- rozvoj řečových a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností a celkového projevu
- osvojení si dovedností a poznatků předcházejících čtenářské dovednosti

Pedagogická podpora:

- hry artikulační, řečové, poslechové – slovní „fotbal“, hádanky, vokální činnosti
- poslech pohádek a příběhů
- prohlížení knížek
- samostatný slovní projev na dané téma
- doslov k projevu druhého
- vyřizování zpráv a vzkazů
- přednes, recitace, vyprávění zážitků
- rozlišování zvuků
- společné diskuse, rozhovory, konverzace

Očekávané kompetence - výstupy:

- dostatečná slovní zásoba, umění ovládat dech, řečovou intonaci i tempo
- logopedická podpora
- pojmenování věcí, které jsou v okolí dítěte
- vést rozhovory
- vyjadřovat myšlenky, pocity, formulovat do smysluplné věty, umět se domluvit
- rozumět slyšenému textu
- naučit se zpaměti texty básní, pohádek
- začít používat nová slova
- umět převyprávět příběh, popsat děj na obrázku
- rozvoj fonematického sluchu
- umět tvořit jednoduchá synonyma, antonyma a homonyma
- pravolevá orientace
- poznání jednotlivých číslic a písmen
- poznat napsané své jméno

Rizika:

- nepodnětné, komunikačně chudé prostředí
- nedostatek příležitosti k samostatným řečovým projevům
- dvojjazyčné prostředí rodiny, špatný jazykový vzor
- nadužívání audiotechniky – TV, PC
- tvorba komunikativních zábran – hrubé nucení dítěte do hovoru vedoucí k psychické zátěži strachu

- nedostatečná čtenářská gramotnost
- omezený přístup ke knihám

5. 2. 2. Podoblast – poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace

Cíle vzdělávání:

- rozvoj tvořivosti
- rozvoj, kultivace a konkretizace smyslového vnímání, navození slovně logického myšlení z původního konkrétně názorového, přechod od činností a dovedností bezděčných k záměrným, podpora rozvoje paměti, pozornosti, fantazie a představivosti
- základ pro práci s informací
- osvojení si znakových funkcí a systémů – čísla, abeceda
- systematické posilování citové úrovně – radosti z naučeného, zájmu, snahy, zvídavosti
- pozitivní přístup k učení, k osvojování si poznatků

Pedagogická podpora:

- aktivity, které dítě zasvěcují do denního režimu a pomáhají navodit zájem o časovou posloupnost událostí, příběhů
- aktivity, které pomohou děti seznámit s matematickými hodnotami a symboly – čísla, řadová čísla, geometrické tvary atd.
- poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů – písmenka, čísla, symboly
- procvičení prostorové orientace
- aktivity napomáhající logickému myšlení dějů k vysvětlování, převyprávění příběhu, samotná práce s knihou

- hravé činnosti podporující tvořivost, orientaci v prostoru, představivost, fantazii – kognitivní, výtvarné, hry nápodobou
- pozorování objektů a názorné pokusy – konstruktivní dialog o výsledku pozorovací aktivity
- pozorování předmětů denní činnosti a popis jejich vlastností – tvar, barva, velikost, chuť, zvuk, vůně
- manipulace s předměty denní potřeby a vyvození jejích vlastností
- smyslové hry zaměřené na cvik vnímání postřehu
- námětové činnosti a hry

Očekávané kompetence - výstupy:

- pojmenování a popis toho, čím je dítě obklopeno
- dítě umí vyjádřit své pocity a názory
- vědomě využívá svých smyslů, pozoruje, nachází změny
- dítě se soustředí na činnost, jež je důležitá, poznává vlastnosti předmětů, hledá společné znaky, rozdíly, podobné rysy, hlavní rysy poznávaných předmětů, souvislosti, jež předměty pojí a naopak dělí
- dítě v základní rovině chápe základní matematické souvislosti a pojmy, v případě potřeby je i třeba jen názorně využije – více, méně, stejně, první, poslední, za, hned za, číselná řada první desítky
- dítě má základní prostorovou orientaci – nahoře, dole, vpředu, vzadu, mezi, nad, pod, vedle, mezi dvěma,
- dítě má základní časovou orientaci a přibližuje jí denní režim - rok, roční období, den, noc, ráno, poledne, večer, snídaně, svačina, oběd, večeře
- dítě vyjádří v činnosti své představy a fantazie – hudba, pohyb, výtvarná činnost atd.

Rizika:

- příliš racionální, výklad světa bez emocí a fantazie, uzavřený
- předávkování dítěte podněty bez možnosti s nimi pracovat
- nedostatek příležitostí k poznávání a vlastní zkušenosti
- převaha slovního poučování nad samostatně nabitou zkušeností
- nedostatek porozumění, pochopení
- nedostatek času ke spontánní hravé činnosti a k řešení nastalých zkušeností

5. 2. 3. Podoblast – sebepojetí, vůle a city

Cíle vzdělávání:

- schopnost ovládat své chování
- rozvoj sebeovládání
- schopnost rozvíjet citové vztahy, rozvíjet a udržovat je
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získávat dojmy a vytvářet prožitky
- umět znát sama sebe, rozvíjet pozitivní city k sobě samému
- naučení se základní citové názornosti a samostatnosti

Pedagogická podpora:

- hra, spokojenost, osobní pohoda
- aktivity dětem věkově přiměřené, nikoli pře či pod dimenzované, v kterých je dítě úspěšné
- podpora samostatnosti, odbourávání vázanosti na jinou osobu, podpora v projevu, vyjadřování
- důraz na projev vlastního názoru,

- činnosti, ve kterých se dítě bude odlišovat od ostatních
- aktivity během kterých dítě rozliší vlastnosti jedince, mimické rozlišení nálady, projevy chování – smích, pláč, zloba, stud, radost...
- návštěvy akcí pro děti – divadlo, kino, koncert
- hravé činnosti nápodobou – na rodinu, na kamarády...
- sledování pohádek a dějových příběhů pro děti – podpora a obohacení citového vývoje dítěte
- aktivity tvůrčí a estetické – slovem, dramatizací,, hudbou...

Očekávané kompetence:

- odpoutání se od těsných kontaktů rodiny a projevovat činnost i bez rodiny
- dítě zachytí a zkouší vyjádřit své prožitky – slovo, hudba, pohyb
- umět být samostatný, mít a projevit vlastní názor
- ve známém prostředí ovládá a projevuje své city
- umět říci své ne
- rozpoznávat své silné a slabé stránky
- přijmout své úspěchy, neúspěchy a hodnotit své pokroky
- dítě si umí zorganizovat hru a zapojit sebe i kamarády
- dítě umí prožívat radost
- dítě se snaží dokončit činnost
- respektuje předem stanovená pravidla a dohody

Rizika:

- studené, nepodnětné, strohé prostředí bez pochopení, lásky
- nedostatek příležitostí k projevu svých citů, sdělení zážitků a dojmů
- nadhodnocené nároky na dítě, negativní hodnocení dítěte, opakované pocity zklamání a neuznání
- jednání, jež je dítětem vnímáno jako křivda, násilí
- stres, nejistota, napětí, nedostatek osobního volna a soukromí
- demotivace v sebeuplatnění a sebevyjádření
- nevhodné vzory, modelové situace – neslušnost, vulgarita, snížené sociální cítění, netolerantnost, neohleduplnost
- nervozita vyplývající z práce dítěte pod tlakem

5.3. Dítě a ten druhý – interpersonální oblast – **červená kytička**

Cílem celé oblasti je podpora dítěte v oblasti interpersonálních vztahů, tedy podpora ve vztazích dítěte s kamarády, s dospělými. Vztahy mezi dětmi posilovat, obohacovat.

Cíle vzdělávání:

- seznámení a utvoření pravidel chování
- ochrana soukromí dítěte, bezpečí ve vztahu s dospělou osobou
- prosociální chování
- kooperativní dovednosti
- komunikativní verbální i nonverbální dovednosti
- dětská skupina se svými pravidly

Pedagogická podpora:

- komunikační dovednosti ve vztahu k dítěti, dospělému
- empatie k druhému při společně stráveném času dětí
- spolupracující hry, sociální a interaktivní hry, dramatické vyjádření vztahů – loutkové divadlo, hraní scének
- poslech pohádky, četba, kulturní akce – divadelní představení, kino
- herní činnosti, během kterých dochází k citovým projevům, přijmutí druhého

Očekávané kompetence – výstupy:

- dítě se chová opatrně při kontaktu s cizím člověkem
- jestliže se cítí ohroženo, požádá o pomoc
- dítě se brání šikaně, projevům násilí i ubližování od jiných

- zabránění neempatičnosti
- dítě se umí podělit o sladkost, hračku
- dítě dodržuje domluvená pravidla
- dítě plně spolupracuje
- dítě dokáže odmítnout komunikaci, pokud mu je nepříjemná

Rizika:

- prostředí, jež je pro dítě nedostatečně psychosociálně bezpečné, bez tolerance a pochopení
- nízký počet vzorů prosociálního chování, špatné, nevstřícné postoje dospělých k sobě samým i mezi dětmi
- neempatičnost
- pro dítě prostředí bez zájmů, nebo opačně velmi ochranitelské prostředí
- vedení dítěte tzv. pozitivními prostředky – citové, pochvaly bez přičinění
- snižování důstojnosti, ponižování, zesměšňování
- nepodnětné a nekomunikující prostředí
- podpora nezdravého soupeření mezi dětmi
- nerespektování stanovených pravidel chování, špatné vzory
- málo pozornosti věnované dětským sporům mezi dvěma dětmi
- často vystupující pedagog v roli rozhodčího
- podpora kamarádství mezi dětmi
- nemožnost tvořit a podílet se na stanovení témat realizujících se v MŠ
- soustředění pouze na verbální komunikaci

5.4. Dítě a společnost – sociálně kulturní a poznávací oblast – **hnědá kytička**

Cílem pedagoga v této oblasti je vstup dítěte do společnosti a do pravidel soužití mezi lidmi, do materiálních a kulturních hodnot, umění i kultury. Pomůže dítěti osvojit si postoje i návyky a současně pomoci v tvorbě vlastního sociálního prostředí dítěte a jeho pohody.

Cíle vzdělávání:

- rozvoj smyslu pro krásu a společnost
- tvorba aktivních základů k životu, umění, kultuře, dovednost vztahy a postoje vyjádřit
- podpora rozvoje žít a spolupracovat ve společnosti, patřit k tomuto společenství (rodina, třída, kamarádi), cítit a respektovat hodnoty této společnosti
- rozvoj základních společensko - kulturních postojů, dovedností a návyků dítěte, rozvoj schopnosti autonomního chování, přizpůsobení se dítěte společenskému prostředí a zvládnutí změny
- základ morálních hodnot v mezilidských vztazích
- dítě si osvojí poznatky o prostředí, ve kterém žije – kultura, umění
- seznámení dítěte s existencí jiných etnických kultur

Pedagogická podpora:

- pozitivní vzor pedagoga – chování
- pozvolná a přirozená adaptace dítěte v mateřské škole, její pozitivní klima
- pravidla ve třídě, pravidla při soupeření, jasné cíle
- společenské hry – dramatizace, náměty, výtvarné a konstruktivní projekty
- seznámení se s prostředím, kterým je dítě obklopeno, příprava společných aktivit

- činnosti seznamující dítě se světem ostatních etnik a kultur – divadelní představení, sportovní aktivity, dramatické činnosti, výstavy
- činnosti, které usnadňují dětem vstup do okruhu dospělých – nápodobové profesní hry, napodobování pracovních činností
- návštěvy kulturních akcí v MŠ - divadelní představení, slavnosti, tradice, i mimo MŠ - výstavy, divadla, kina, galerie..
- činnosti, jež dítěti přibližují pravidla lidského soužití – tolerance, spolupráce, zdvořilost, ohleduplnost, respekt
- seznámení dítěte s rolí dospělého, profesní rolí, pohlavní odlišností

Očekávané kompetence - výstupy:

- chování se a jednání dítěte na základě svých citů a současně se zřetelem na druhé
- užívat základní návyky při běžných denních situacích v chování s dospělými
- dítě chápe vlastní roli ve společnosti – rodina, třída...
- dítě se chová dle pravidel své společnosti a pravidla jsou mu srozumitelná, začlení se do své společnosti, chápe rozdíly ve schopnostech a dovednostech jednotlivců
- dítě rozumí neverbálním projevům nálad a citů
- dítě se adaptuje na školu, přizpůsobí se pravidlům a sociálnímu klimatu školy
- dítě se snaží najít s autoritou dospělého jedince společnou dohodu
- dítě rozumí základům pravidel chován a společenským normám, rozezná co je s nimi v souladu a co se staví proti nim, chová se slušně a s úctou k druhým lidem, ctí jejich jednání, práci a hodnoty
- dítě rozeznává pravidla – hra, mezilidské jednání
- dítě pozná, když dospělý nerespektují pravidla chování a nedá se svést „na nesprávnou cestu“, zná, kde hledat pomoc a vzor
- dítě se chová slušně a s úctou k hračkám svým, v MŠ, k denním potřebám, knihám ..

- dítě je seznámeno a snaží se zvládat základní hudební dovednosti – zpěv, seznámení se hrou na nástroj, rozliší a zopakuje rytmus
- postřehy z okolí dítě zachytí svou kresbou, nebo jiných výtvarných technik

Rizika:

- nedostatek možností dítěte k uměleckým projevům, kterými by dítě vyjádřilo svůj vztah k okolí
- neestetické a nekulturní prostředí, které dítě obklopuje
- dítě nemá dostatek informací, které by ho chránili před nebezpečnými lidmi a okolím
- nevhodný etický vzor v okolí dítěte – hrubost, ironie, nespravedlivost, necitlivost …
- děti nevhodným způsobem mezi sebou komunikují, dospělý si toho nevšímá, přehlíží ho, nehledá příčinu
- nefunkční pravidla skupiny, pravidla předem stanovená, které děti nespoluutvářely, nedostatek příležitostí k nápravě činnosti, jež byli proti pravidlům
- nadřazování, nebo naopak znevýhodňování dětí z jedné skupiny
- snižování sebevědomí dítěte
- hodnocení, bez možnosti dítěte vyjádřit se ke svému výstupu

5.5. Dítě a svět – enviromentální oblast - **zelená kytička**

Cílem je utvoření dětského podvědomí o obklopujícím světě, o dění v okolním světě, životním prostředí, zásahu člověka do dění v životním prostředí. Seznámit dítě se základy pozitivního přístupu k životnímu prostředí.

Cíle vzdělání:

- seznámení dítěte s nejbližším okolím – domov, škola … a vytvoření pozitivního ladění ke svému okolí
- základní znalosti o rozmanitostech, vývoji a proměnách prostředí
- poznávací aktivity vedoucí k porozumění dítěte o sounáležitostech planety Země s vesmírem, živou i neživou přírodou a lidskou společností
- podpora úcty k životu ve všech směrech
- dítě se snaží přizpůsobit vnějšímu prostředí a jeho změnám
- dítě umí rozvíjet jednoduché dovednosti v péči o své zdravé a bezpečné okolí a rozezná nebezpečné vlivy

Pedagogická podpora:

- život dítěte v přirozeném prostředí – okolní příroda
- dítě se naučí znát své okolí, orientuje se – vycházky do okolních ulic, seznámení s okolní zástavbou, úřady, důležitými institucemi
- činnosti, které u dítěte probudí zájem o ochranu životního prostředí a okolní krajinu – péče o květiny, zahradu, pěstitelské a zahradnické činnosti
- účast dítěte na zajímavých akcích v okolí – výstavy, lesoparky
- dítě bude poznávat stav našich ekosystémů – lesy, rybník …
- dítě bude poučeno o možnosti nebezpečí, která hrozí – doprava, kontakt se zvířaty, chemikálie, jedovaté rostliny, houby...

- práce s knihou – encyklopedie...
- spolupráce s blízkými ekocentry
- dítě umí bezpečně používat technická zařízení denní potřeby
- dramatické herní činnosti – doprava, praktický nácvik situací běžně předvídatelných

Očekávané kompetence - výstupy:

- dítě se ve svém okolí cítí i pohybuje bezpečně
- dítě se snaží o péči o životní prostředí – pořádek, čistota, třídění odpadu, ochrana přírody a zeleně
- dítě se zvládá chovat ve svém okolí s předvídatelností hrozícího nebezpečí a ví, jak se ochrání
- ví, co je životní prostředí
- dítě si osvojuje poznatky o základním životním prostředí, které je mu již blízké a svou vědomost chce vědomě rozšiřovat
- dítě již rozezná řád a hodnoty

Rizika:

- nepodnětné prostředí
- jednotvárná nabídka aktivit, málo aktivit, nadbytek hraček
- neinformovanost, dítě nedostává odpovědi
- seznamování dítěte s tématy, která jsou mu vzdálená – vzhledem k věku náročná a nepochopitelná
- předávání pouze teoretických poznatků
- časté sledování televize - nerealita

- nedostatek prevence činností nebezpečných a nezdravých
- nerespektování zásad Zdravé mateřské školy
- špatný vzor v chování dospělých

6. Vzdělávací obsah ve školním vzdělávacím programu

6. 1. Režim dne v mateřské škole „Nad přehradou“

Režim dne je pouze orientační, v běžné praxi je přizpůsoben okamžitým potřebám dětí.

6,30 – 8,00 – scházení dětí – hry, individuální práce, výchovná práce ve skupinkách, po úklidu hraček společná chvilka

8,15 – 8,30 – cvičení

8,30 – 9,00 – dopolední svačina

9,00 – 9,20 – činnosti řízené pedagogem

9,20 – 11,30 – pobyt venku / v letním období až do 12,00, naopak při nepříznivém počasí je odchod posunut na 10,30

11,45 – 12,00 – svlékání, hygiena / děti odcházejí ze šaten samy postupně do umyvárny s 1. učitelkou, 2. učitelka přechází rovnou do jídelen, 3. učitelka kontroluje děti v šatnách

11,45 – 12,15 – oběd

12,00 – 12,15 – hygiena, příprava na odpočinek / děti odcházejí od stolu postupně jak dojídají do umyvárny – čištění zubů /

Mladší děti :

13,00 – 14,30 – četba pohádky, odpočinek

Starší děti :

13,00 – 13,45 - četba, poslech hudby, odpočinek

13,30 – 14,30 – klidové aktivity, individuální činnosti

14,30 – děti spojené na odpolední svačinu, od svačiny odcházejí děti postupně do herny s 1. učitelkou, 2. učitelka kontroluje děti v jídelně a komunikuje s rodiči

14,30 – 16,30 – hry podle přání dětí, individuální činnosti

6. 2. Pedagogické personální obsazení mateřské školy

V mateřské škole pracují celkem 4 pedagogové, všichni splňují odbornou pedagogickou způsobilost, dle zákona 563/ 2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Dále jsou zde zaměstnány 1 kuchařky, 1 uklízečka, vedoucí školní jídelny a hospodářka.

Ředitelka školy: Bc. Lucie Opalecká SPGŠ, TU – speciální pedagogika – logopedie

1. třída „Doleňáci“

p. učitelka Zuzana Malá, SPGŠ, Liberec

p. učitelka Julie Ubry, SPGŠ, Liberec

2. třída „Hořeňáci“

p. učitelka Lenka Baginská, SŠ Boleslavská

p. učitelka Bc. Lucie Opalecká SPGŠ, TUL

V mateřské škole „Nad přehradou“ jsou 2 třídy. V případě potřeby může být obou třídách zřizovatelem udělena výjimka, v souladu s § 23, odst. 3, zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Ve třídách se vzdělává 25 dětí.

6. 2.1. Nadstandardní činnosti pedagogických pracovníků

Tab. č. 1 – Nadstandardní činnosti pedagogického sboru

JMÉNO	ČINNOST	ZAMĚŘENÍ
Lenka Baginská	Předškolní aktivity,	Děti předškolního věku z MŠ
Zuzana Malá	Webové stránky,	MŠ, děti z MŠ
Julie Ubry	Školní knihovna, výtvarná činnost	MŠ, děti z MŠ

6. 3. Kritéria přijetí dětí do MŠ

Podmínky přijetí dětí jsou ve shodě se školským zákonem č. 561/ 2004 Sb. a vyhláškou č. 14/2005 se změnou 43/2006 o mateřských školách. Mateřská škola má v souladu se shora uvedeným zákonem, doplněným vyhláškou stanovena kritéria pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

Dětem, které nově nastoupí do mateřské školy je věnována veliká pozornost tak, aby jejich adaptace proběhla bez potíží. Využíváme možnosti tzv. zvykání, kdy dítě dochází do mateřské školy na postupně se prodlužující čas. Vlastní zkušenost, ale i ozvy rodičů jsou pozitivní, adaptace u dětí probíhá v naprostém klidu a pohodě.

6. 4. Spolupráce s rodinou

Učitelky, které jsou s rodinou dítěte v každodenním kontaktu, se snaží rodiče vést v přípravě jejich dětí na mateřskou školu, zapojují je do chodu školy a akcí jednotlivých tříd tak. Veškeré informace o chodu mateřské školy jsou rodičům sdělovány na webových stránkách školy, nástěnkách jednotlivých třída a ústním kontaktem jednotlivých učitelek a rodičů.

Schůzky s rodiči:

- na počátku školního roku
- na počátku zápisu nových dětí do mateřské školy
- kdykoli, je li potřeba během celého školního roku

Třídní schůzky:

- na počátku školního roku

Celoškolní akce pro rodiče a děti

- Vánoční zpívání v mateřské škole
- Den na zahradě mateřské školy na konci roku
- výstava dětských prací v jednotlivých budovách mateřské školy
- Zpívání pro rodiče v mateřské škole
- konzultace s pracovnicemi SPC – dle potřeby rodičů – zajišťuje L. Opalecká

Mnoho dalších akcí je plánováno v třídních vzdělávacích programech jednotlivých tříd.

Vzájemná spolupráce s SPC

Dlouhodobě spolupracujeme s SPC, jedná se zejména o logopedickou péči. Vyšetření dětí, které jsou pro letošní školní rok integrovány, poskytnutí pedagogického vedení v péči o děti s logopedickou vadou.

Vzájemná spolupráce s PPP

Udržujeme s PPP velice vřelé vztahy. Počátkem nového roku objednávají rodiče děti k šetření na posouzení školní zralosti. Probíhá i komunikace v případě potřeby tvorby plánu pedagogické podpory a následně v tvorbě vzdělávacího plánu v případě stanovení PO.

6. 5. Řízení mateřské školy

Pravidla a kompetence jednotlivých zaměstnanců mateřské školy vymezují směrnice a organizační řád. Jako v každém pedagogickém zařízení zde panuje důvěra, týmová spolupráce, důvěra a otevřenost dětem a rodičům. Ředitelka mateřské školy koordinuje a hodnotí práci všech zaměstnanců mateřské školy. Informace se personál mateřské školy dozvídá dle potřeby na pedagogických poradách. Velká pedagogická rada zasedá pravidelně před začátkem školního roku a vždy v případě potřeby. Jednou za rok probíhá porada ředitelky mateřské školy a nepedagogických pracovníků. Na vypracování ŠVP se podílí všechny učitelky mateřské školy.

Kompetence ředitelky mateřské školy

- řídí všechny pracovníky mateřské školy, metodicky vede pedagogy, pravidelně organizuje pedagogické porady, dohlíží na celkový chod mateřské školy
- přijímá a ukončuje pracovní poměr pracovníkům školy
- je zodpovědná za svěřené hmotné i nehmotné prostředky, zajišťuje jejich účinné využívání
- schvaluje a tvoří dokumenty, směrnice, ŠVP PV, schvaluje TVP, organizační strukturu
- je odpovědná za odbornou pedagogickou úroveň výchovně vzdělávací práce

- tvoří podmínky pro výkon školní inspekce
- pravidelně školí své zaměstnance v předpisech BOZP PO
- odpovídá za kvalitně odvedenou práci všech zaměstnanců školy, odměňuje je dle jejich vykonané práce
- určuje pracovní náplň pracovníkům školy
- vede v práci nově nastupující pedagogy
- dohlíží na další, systematické vzdělávání pedagogických pracovníků
- vytváří dobré klima školy a podmínky k práci
- dohlíží na čerpání dovolené, rozepisuje prázdninový režim
- komunikuje s PPP a SPC, případně OSPOD
- kontroluje svěřený inventarizovaný majetek, školení BOZP PO
- kontroluje dodržení pracovní náplně jednotlivých pracovnic
- kontroluje čerpání dovolených jednotlivých pracovnic školy

Kompetence učitelky mateřské školy

- školní (třídní) vzdělávací program, který zpracovává, je v souladu s požadavky RVP PV
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky

Učitel mateřské školy vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů)
- samostatně projektuje výchovné a vzdělávací činnosti, provádí je, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované vzdělávání dětí

- využívá oborové metodiky a uplatňuje didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí
- projektuje (plánuje) a provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- provádí evaluační činnosti – sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky vzdělávání
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem mateřské školy;
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi
- eviduje názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reaguje.

Učitel mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální)
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich individuální rozvoj
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují

Ve vztahu k rodičům učitel mateřské školy:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči
- umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení
- umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu
- vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte, aj.)

Kompetence vedoucí školního stravování

- je odpovědná ředitelce mateřské školy případně zástupkyni
- odpovídá za provoz a vybavení školní jídelny a kuchyňského náčiní
- odpovídá za dodržování hygienických předpisů pracovnic kuchyně
- je odpovědná za nákup potravin a jejich správné uskladnění ve skladu
- eviduje inspekční záznamy

Dokumentace mateřské školy – základní dokumentace – třídní je uvedena v jednotlivých třídách. Dokumentace školy je uložena v ředitelně mateřské školy.

- ŠVP PV
- třídní knihy
- evidenční listy
- docházky dětí
- záznam o vyzvedávání dětí z MŠ, IVP, plány ped. podpory, podpůrná opatření
- školní řád
- záznamy o dětech, záznamy ŠPZ
- Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání
- Rozhodnutí o ukončení docházky dítěte do mateřské školy
- záznamy kontrolních orgánů
- personální a hospodářská evidence, jež souvisí s provozem školy
- trasy cest

6.6. Výchovně vzdělávací práce mateřské školy „Nad přehradou“

Cílem výchovně vzdělávacího působení mateřské školy „Nad přehradou“ je postupné zdokonalování osobnosti nám svěřeného dítěte jeho vlastní činností s naší podporou. Rozvoj komunikace dítěte, prosociálního chování a to vše s cílem prožít šťastné dětství. Děti, které ukončují vzdělávání v MŠ „Nad přehradou“, jsou velmi zvídavé, šťastné, schopné komunikovat s vřelým přístupem k získávání nových poznatků. Mají velmi bohatou slovní zásobu a nemají problém s řečovou vadou. K dosažení našich výchovně vzdělávacích cílů nám pomáhá Školní vzdělávací program s názvem “Zdravé děti ve zdravém prostředí“ sestavený na podkladu

Rámcově vzdělávacího programu předškolní výchovy, ve kterém jsou zaneseny prvky mezinárodního vzdělávacího programu „Začít spolu“.

Výchovně vzdělávací činnosti

Den v mateřské škole je věnován potřebám dítěte a jeho činnosti jsou omezeny pouze podáváním dopolední přesnídávky, obědem, odpolední svačinou a pobytem v přírodě. K venkovním aktivitám je velice často využívána překrásná rozlehlá zahrada mateřské školy, kde se schází všechny děti.

Jednotlivá témata jsou dle měsíců, učitelkami jednotlivých tříd rozpracovány do podtémat společných pro děti všech věkových kategorií v Třídním vzdělávacím programu. Učitelky se snaží, aby děti pracovaly v menších skupinách, dle zadané činnosti a děti jsou hodnoceny právě podle činnosti a nikoli podle toho, jak úspěšně činnost vykonali. Hodnocení je na podkladu Oregonské hodnotící metody.

Během pracovní a výchovně vzdělávací činnosti převažuje individuální a skupinová forma práce s dětmi. Svůj den děti počínají ranním rozcvičením, komunitním kruhem a až následně jednotlivými výchovně vzdělávacími aktivitami. Den je proložen volnou dětskou hrou a pohádkou.

Výchovně vzdělávací program „Zdravé děti ve zdravém prostředí“ umožňují dětem rozvíjet jejich potřeby, vlohy, nadání, ale i zájmy. V dětech podporuje zájem o hudbu, ekologii, cizí jazyk, pohybové i výtvarné činnosti.

Základy enviromentální výchovy v dětech probouzí cit k životnímu prostředí. Ve třídách se děti pomáhají starat o rybičky, sledují zaměstnance během péče o školní zahradu. Společně ve škole, ale i s rodiči se snaží o sběr papíru. Děti podnikají výlety jednak do okolí mateřské školy, ale i do přírody a překrásných lesů, jež Liberec obklopují – ještědský hřeben, Bedřichov atd.

Děti vedeme k tomu, aby pro ně zdraví bylo základní hodnotou. Aby poznaly hrozící nebezpečí, aby znaly formy preventivní péče, včetně předcházení drogových a dalších etopedických závislostí. Každá třída pravidelně denně cvičí, v některých třídách jsou zařazeny prvky jógy, které děti cvičí se svými učitelkami. Děti chráníme před stresem tím, jak kladně přistupujeme k jejich potřebám. Děti si mohou hrát v krásných, moderními hračkami vybavených hernách, komunikovat, navazovat nová přátelství, mají možnost pobytu v zeleni, odpočinku. Přiměřeným oblékáním je otužujeme. Pitný režim je dětem k dispozici v přilehlých kuchyňkách, při pobytu venku v zavřeném termobarelu.

Za základ úspěšné práce považujeme přirozenou spolupráci s rodinou dítěte. Dbáme, aby adaptace dítěte v mateřské škole proběhla co nejjemnějším způsobem. Rodiče i děti si mohou mateřskou školu prohlédnout již během zápisu, ale i během školního roku po předchozí domluvě. Rodiče jsou o chodu mateřské školy pravidelně informovány na nástěnkách ve společných prostorách, individuálně od učitelek jednotlivých tříd, na webových stránkách.

Nenásilnou cestou děti vedeme k přátelství, hře, vzájemné komunikaci, přirozené zvídavosti a správné výslovnosti.

Snažíme se, aby byly ve třídách děti věkově míchané. Mohou pak dlouhodobě rozvíjet své prosociální aktivity, pomáhat si a přizpůsobovat se tempu a aktivitám většiny. Starší děti pomáhají mladším dětem.

6. 7. Podpora zdraví a zdravého stravování v mateřské škole „Nad přehradou“

Snažíme se o maximální podporu zdravého životní stylu, který spolu se sedavým zaměstnáním chybí většině rodičů a tudíž i dětem. Děti si tak osvojují základní návyky – stolování, energeticky vyváženou stravu, pohyb, dušení pohodu a učí se spolu s personálem mateřské školy vytvořit si zdravé životní prostředí.

U dětí se snažíme dodržet velmi pestrý jídelníček. O jeho sestavení se stará vedoucí školní jídelny paní Renata Mrázková, která se velice ráda účastní školení a seminářů podněcujících kvalitu a moderní trendy ve školním stravování.

Strava uvařená v centrální kuchyni se dětem servíruje ve třídách. Děti si samy mohou určit velikost porce. Velice často a rády využívají možnosti přidat si. Stolují kulturně i stolečků a větší děti jedí příborem. K raním a odpoledním svačinám v 9,00 a v 15,00 hodin servírujeme dětem výběr ovoce, nebo zeleniny. Děti se rozhodnou, dle toho, na co mají chuť. Stolujeme v pravidelných 3 hodinových intervalech. Před každým jídlem si děti v koupelně, pod dohledem učitelek omyjí ruce mýdlem pod tekoucí vodou.

Během celého dne je ve třídách zajištěn pitný režim – čaje, nízkokalorické nápoje, minerální vody, ovocné mošty. V případě delšího pobytu mimo budovu MŠ zajišťujeme pitný režim v přenosném uzavíratelném termobarelu.

6. 8. Témata ŠVP

Zdravé děti ve zdravém prostředí

Jednotlivá témata učitelky rozpracují do jednotlivých TVP dle RVP PV, podmínek dané třídy a individuálních vzdělávacích plánů.

Vzhledem k tomu, že k dětství neodmyslitelně patří pohádky a pohádkové příběhy, chceme

dětem poskytnout vzdělání, které je bude nejen bavit a zajímat, ale bude je podněcovat a posilovat jejich potřebu dozvědět se nové a současně je po všech stranách připraví na další životní etapu – vstup do základní školy.

Výchovná práce probíhá podle nových plánů, zpracovaných do 10 integrovaných bloků - vždy se 3 podtématy:

ZÁŘÍ

Vítáme tě ve školce

- **Kdo přišel do školky, kdo jsou moji kamarádi ?**
  Pomoci dětem orientovat se v novém prostředí, navazovat kontakty s kamarády.

- **Jak to bylo pohádko ?**
  Usnadnit dětem příchod do nového prostředí, rozvíjet komunikativní dovednosti, postupně zklidňovat a soustředit se, pomoci adaptovat se na prostředí školy.

- **To jsou prsty, to jsou dlaně, voda s mýdlem patří na ně!**
  Seznamovat děti s hygienickými a sebeobslužnými činnostmi, pečovat o sebe, své věci, uklízet své věci, udržovat pořádek, zvládnout jednoduché úklidové práce.

ŘÍJEN

Podzimní barevná krása

- **V lese, na zahradě, na poli.**
  Osvojit si základní poznatky o ovoci, zelenině a dalších plodech, uvědomovat si jejich důležitost pro zdraví.

- **Barevná paleta podzimu**

  Vnímat proměny v přírodě, krásu barevného lesa, poznávat barvy.

- **Kde najdu domeček na zimu ?**
  Rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, upevňovat citové vztahy ke všem živým

tvorům.

LISTOPAD

Padá listí, padá všude, je ho plná zahrada

- **V lese je krásně!**
  Znát několik nejznámějších stromů – rozdíl listnatý x jehličnatý a jejich plody.

- **Prší, prší, celý les, ve vodě se topí dnes!**
  Seznamovat s rozdíly v počasí v souvislosti s ročními obdobími, umět vyjádřit slovně pocity, náladu

- **Není to príma, když trápí nás rýma.**
  Vytvářet zdravé postoje a návyky, osvojovat si poznatky o těle a péči o něj.

PROSINEC

Brzy budou vánoce!

- **Mik, Miku, Mikuláš, přišel s čertem na guláš!**
  Seznamovat děti se zvyky v předvánočním období, využít předvánoční atmosféru k vytváření kladného cítění a k rozvoji vztahů v rodině, kolektivu.

- **Zima je, každý se raduje!**
  Rozvíjet pohybové dovednosti při zimním sportování, prohlubovat poznatky o zdraví, chránit je, předcházet úrazům.

- **Vánoce, Vánoce přicházejí.**
  Rozvíjet tvůrčí, estetické a hudební dovednosti při výrobě dárků a výzdobě školy.

LEDEN

Všude dobře, doma nejlépe!

- **U nás doma.**
  Vytvářet prosociální postoje , upevňovat citové vztahy, znát kdo patří do rodiny,

pojmenovávat a podílet se na činnostech, které doma vykonáváme.

- **Moje město.**

  Vytvářet vztah k místu a prostředí, kde žijeme, znát nejznámější místa.

- **Když jsem chodil po světě.**

  Rozvíjet pocit sounáležitosti s ostatními lidmi, přírodou.

ÚNOR

Kam chodí máma s tátou do práce ?

- **Čím budu?**

  Uvědomovat si význam lidské práce, vytvářet povědomí o morálních hodnotách, vést děti k pochopení, že lidé svou činností vytváří hodnoty, pomáhají druhým, ale mohou i škodit.

- **Co nakoupíme, uděláme,vyrobíme ?**

  Znát základní materiály, z nichž jsou vyrobeny předměty okolo nás.

- **Stavíme dům!**

  Znát základní geometrické tvary, sestavovat a porovnávat obrazce, znát základní pojmy / nad, pod, vlevo, vpravo../, logicky přemýšlet.

BŘEZEN

Jaro se vrací!

- **Co všechno musí probudit jaro.**

  Uvědomovat si střídání ročních období, členění na 12 měsíců, znát jejich názvy jak jdou po sobě, dny v týdnu.

- **Jarní úklid.**

  Pozorovat změny v přírodě – přílet ptáků,první jarní květiny.

- **Svátky jara.**

Seznamovat děti s tradicemi velikonoc, podílet se na výzdobě školy.

DUBEN

Máme rádi zvířata!

- **Když jsem já sloužil.**
  Znát nejznámější zvířata a jejich mláďata, vědět jak je nutné o ně pečovat, kde bydlí.

- **Dneska jdeme do ZOO!**
  Poznávat některé druhy exotických zvířat, vědět, z kterého prostředí pocházejí .

- **Kdo žije v lese?**
  Poznat a pojmenovat některá zvířata žijící v našich lesích – učit děti chovat se v lese ohleduplně .

KVĚTEN

Vše kolem kvete, leze, skáče, létá.

- **Nejkrásnější kytka pro maminku.**
  Pěstovat úctu a lásku k mamince / rodičům, prarodičům /, upevňovat vztahy mezi členy rodiny.

  Poznávat některé nejznámější druhy květin, keřů a stromů kvetoucích v tomto období.

- **Ptáčku, jak zpíváš?**
  Poznávat některé zástupce ptactva, hnízdění, život a hlavní znaky.

- **Ze života hmyzu.**
  Pozorovat a poznávat některé druhy hmyzu / užiteční x škodliví / - chránit své zdraví – uvědomovat si i nebezpečí hrozící některým hmyzem

ČERVEN

A je tu léto!

- **Děti mají svátek.**
  Připravit pro děti dny plné her, soutěží, pohody, dětský karneval v maskách.

- **Co se může stát?**
  Učit děti, jak se zachovat v nezvyklých situacích – na výletech, při koupání, v lese - procvičovat pohotovou reakci, vědět jak se chránit, kam a na koho se obrátit.

- **Šťastnou cestu!**
  Prohlubovat poznatky o naší zemi, o světě, dopravních prostředcích.

7. Podmínky předškolního vzdělávání

7. 1. Věcné podmínky

Vybavení školy je kvalitní a účelové. Prostory i osvětlení vyhovují hygienickým normám i standardům. Budova má dálkové vytápění, na radiátorech jsou nainstalované nové termoregulační hlavice. Nábytek je účelový, bezpečný, přístupný dětem. Hračky i pomůcky jsou tak pro děti plně dostupné, množstvím dostačující počtu dětí ve třídách.

Dětem mají možnost vyzdobit svými výtvory šatnu, okna, interiér třídy. Tím se aktivně podílejí na zvyšování estetičnosti školy.

Na zahradě jsou umístěn dřevěný domek, které slouží pro námětové hry dětí. Na zahradě jsou vybudována velká pískoviště, které z bezpečnostních důvodů zakrýváme po odchodu dětí krycí plachtou.

Velkou výhodou je množství vzrostlých stromů, což je nejen velmi praktické při drobném dešti či prudkém slunci, ale i velmi estetické. Na zahradě jsou sezónní svahy, které jsou plně využívány během celého roku – v zimním období k bobování, v létě děti mohou běhat v terénu. Máme malé hřiště s brankami na míčové hry, cestičky k možnosti jízdy dětí na dětských dopravních prostředcích – odrážedla. Dominantu zahrady tvoří několik dřevěných prolézaček se skluzavkami a pěnové plochy. Nově je zabudovaný herní prvek s lezeckou stěnou a skluzavkou. Nepřeberné množství hraček k zpříjemnění pobytu v zahradě školy a k „práci“ na pískovišti je uloženo v přilehlých dřevěných domečcích.

7. 2. Životospráva

Mateřská škola je první institucí, která se, mimo rodinu, u dětí stará o plnohodnotnou odpovídající stravu, tak aby byl zajištěn jejich tělesný růst i duševní vývoj. Plníme spotřební koš, děti dostávají čerstvé ovoce, zeleninu. Ovoce i zelenina se servíruje na podnosech a vždy je zastoupeno několika druhy tak, aby si děti mohly očima vybrat to, které snědí. Dětem servírujeme rozmanitou stravu, k její přípravě používáme kvalitní suroviny. Jsou jim nabízeny luštěniny, ryby, obiloviny, vláknina. Snažíme se o vaření nových moderních receptur, stejně tak, jako o seznámení dětí s hodnotami pravé české kuchyně. Dobrý recept nepotřebuje pouze kvalitní ingredience, ale postup a skvělého kuchaře!

V naší mateřské škole Nad přehradou“ se snažíme o podporu zdravého životního stylu. Tomu odpovídá i režim dne, který je však v první řadě odvislý od individuálních potřeb a zájmů jednotlivých dětí, které respektujeme. Každé dítě má prostor na aktivity podle vlastní volby, na své soukromí, spontánní i řízenou hru a činnost, relaxaci i odpočinek.

Denně se děti věnují různorodým pohybovým aktivitám určeným jejich věku. Každý den začíná rozcvičkou. Třídy mateřské školy i školní zahrada jsou vybaveny sportovním náčiním. Každodenním sportováním, tanečky, rozcvičkou, sportovními hrami pozitivně ovlivňujeme psychickou i fyzickou kondici dětí. V maximální míře se snažíme využít školní zahradu. Neopomíjíme i vycházky do okolí, které se snažíme svým zaměřením přizpůsobit aktuálnímu probíranému tématu školního vzdělávacího programu.

Dodržujeme i další složky životosprávy, podporujeme otužování dětí, snažíme se o jejich přiměřené oblékání jak ve třídě, tak venku. Prostory školy větráme, dodržujeme předepsanou teplotu užívaných místností. Děti mají možnost poledního odpočinku, nenutíme je spát. Avšak odpočinek považujeme za velmi důležitý a po polodenní aktivitě pro dětský organismus potřebný. Dětem, které neusnou, nabízíme klidové aktivity tak, aby ostatní děti nebyly rušeny ze spánku.

Délka pobytu venku je přizpůsobena počasí a aktuálním rozptylovým podmínkám. Předškolní děti po obědě odpočívají na lehátkách, ale také relaxují při klidných činnostech ve třídě či herně.

Stravu vaříme ve vlastní kuchyni. Snažíme se obsáhnout ve stravě vysoký podíl ovoce a zeleniny, luštěnin i ryb. Stravu mají děti velice pestrou, bohatou na vitamíny a výživové složky pro věkovou skupinu předškolních dětí.

Děti mají po celý den zajištěn pitný režim formou čajů, minerálních vod, ovocné šťávy. Děti se s pitným režimem obsluhují sami, dle své potřeby a chuti. Každé dítě má vlastní hrneček. Na zahradě je pitný režim zajištěn v termosech s výpustí.

7. 3. Psychosociální podmínky

Zlom, kdy dítě opouští ochranná křídla rodiny a nastupuje do mateřské školy je zlomový nejen pro dítě samotné, ale i pro jeho rodinu, učitele. Nástup se snažíme dětem ulehčit ověřeným adaptačním programem. Dítěti po domluvě rodiny a učitelky postupně navyšujeme čas, kdy je odloučeno od rodičů, čas strávený v mateřské škole. Vše je založeno na důvěrném vztahu učitelek ze třídy a rodičů.

Hlavním cílem naší mateřské školy je, aby se zde děti cítily dobře, aby byly šťastné, zvídavé a aby měly uspokojeny své celostní potřeby. Pro dobrý základ naší myšlenky je důležitá správná adaptace. Každé dítě má nárok na tolik času, kolik potřebuje. Pokud nedojde k významnému omezení chodu mateřské školy, zohledňujeme i individuální požadavky rodičů. Rodiče mohou být při vzdělávání svých dětí v mateřské škole přítomni a zapojovat se do dění libovolnou měrou, třeba i po celou dobu adaptačního pobytu dětí v mateřské škole.

Nesmí však být popřena potřeba přítomnosti rodiny i ostatním vzdělávajícím se dětem.

Nemalým cílem naší mateřské školy je zajistit, aby všechny děti měly rovnocenné postavení. Děti vedeme k tomu, aby chápaly, že všichni jsou si rovni, bez ohledu na případný handicap, odlišnou barvu pleti, vyznání, národnost či jiné fyzické, psychické, nebo sociokulturní odlišnosti.

Naši pedagogové respektují vývojové i věkové zvláštnosti a charakterové vlastnosti dětí. Plně respektujeme rodinnou výchovu. Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, dítě dostává na výběr a rozhoduje samo o své činnosti.

Ve třídě se snažíme o navození pozitivní, laskavé atmosféry. Dodržování pravidel usnadní naše soužití, zajistí bezpečnost dětí a navyšuje psychickou spokojenost. Mezi dětmi není žádného znevýhodnění, všechny děti mají stejná práva i povinnosti. Každé dítě je samostatná osobnost a tak se k dětem taky stavíme. Příkladem a pozitivním přístupem se snažíme o zapojení všech dětí do třídního dění. Děti mají dostatek času ke hře. Hra je pro děti nedílnou součástí života, není možno ubírat čas, který děti stráví hrou.

Výchovně vzdělávací činnost se ve škole uskutečňuje během celého dne. Je prolínána ve všech činnostech. Může probíhat ve skupinách, individuálně, ale i v řízených činnostech. Výchovně vzdělávací činnosti jsou v mateřské škole rovnoměrně vyvážené tak, aby nedošlo k jednostrannému zatížení dítěte. Vše probíhá s ohledem na potřeby svěřených dětí.

7. 4. Materiálně technické podmínky

Charakter a vybavení představuje prvky moderní pedagogiky předškolní výchovy. Ve vnitřní části mateřské školy jsou herny vybaveny novým nábytkem se základními bezpečnostními prvky, moderními didaktickými i herními pomůckami.

Vnitřní prostor jednotlivých tříd je členěn do ucelených celků tak, aby děti měli dostatek prostoru ke hře, k výchovně vzdělávací činnosti. Jsou zde podmínky k individuální i skupinové práci. Lze zde dobře využít i prvky alternativního vzdělávacího programu Začít spolu, děti se

mohou vzdělávat v centrech aktivit, vše pod důsledným vedením kvalifikovaných učitelek. Dětské práce vystavujeme v chodbách a šatnách.

7. 5. Organizace

Organizace průběhu dne je daná rámcově, je možno ji dle potřeb a okolností upravovat a měnit. Snažíme se o vyvážený poměr spontánních a řízených činností. Počet dětí ve třídách odpovídá požadavkům vyhlášky o předškolním zařízení. Ve třídách nepřevýší počet 25 dětí na třídu. Ke slučování tříd dochází pouze ve výjimečných případech a opět nesmí být překročen počet dětí stanovený tímto právním předpisem. O slučování dětí ve třídách rozhoduje ředitelka mateřské školy.

Pobyt venku zařazujeme každodenně, pokud nám přeje počasí.

7. 6. Řízení mateřské školy

Pravidla a kompetence jednotlivých zaměstnanců mateřské školy vymezují směrnice a organizační řád. Jako v každém pedagogickém zařízení zde panuje důvěra, týmová spolupráce, důvěra a otevřenost dětem a rodičům.

Ředitelka mateřské školy koordinuje a hodnotí práci všech zaměstnanců mateřské školy. Informace se personál mateřské školy dozvídá dle potřeby na pedagogických poradách. Velká pedagogická rada zasedá pravidelně před začátkem školního roku a vždy v případě potřeby. Jednou za rok probíhá porada ředitelky mateřské školy a nepedagogických pracovníků. Na vypracování ŠVP se podílí všechny učitelky mateřské školy.

Kompetence ředitelky mateřské školy

- řídí všechny pracovníky mateřské školy, metodicky vede pedagogy, pravidelně organizuje pedagogické porady, dohlíží na celkový chod mateřské školy
- přijímá a ukončuje pracovní poměr pracovníkům školy

- je zodpovědná za svěřené hmotné i nehmotné prostředky, zajišťuje jejich účinné využívání
- schvaluje a tvoří dokumenty, směrnice, ŠVP PV, schvaluje TVP, organizační strukturu
- je odpovědná za odbornou pedagogickou úroveň výchovně vzdělávací práce
- tvoří podmínky pro výkon školní inspekce
- pravidelně školí své zaměstnance v předpisech BOZP PO
- odpovídá za kvalitně odvedenou práci všech zaměstnanců školy, odměňuje je dle jejich vykonané práce
- určuje pracovní náplň pracovníkům školy
- vede v práci nově nastupující pedagogy
- dohlíží na další, systematické vzdělávání pedagogických pracovníků
- vytváří dobré klima školy a podmínky k práci
- dohlíží na čerpání dovolené, rozepisuje prázdninový režim
- komunikuje s PPP a SPC, případně OSPOD
- kontroluje svěřený inventarizovaný majetek, školení BOZP PO
- kontroluje dodržení pracovní náplně jednotlivých pracovnic
- kontroluje čerpání dovolených jednotlivých pracovnic školy
- organizuje logopedickou depistáž

Kompetence vedoucí školního stravování

- je odpovědná ředitelce mateřské školy
- odpovídá za provoz a vybavení školní jídelny a kuchyňského náčiní
- odpovídá za dodržování hygienických předpisů pracovnic kuchyně
- je odpovědná za nákup potravin a jejich správné uskladnění ve skladu

- eviduje inspekční záznamy

Dokumentace mateřské školy – základní dokumentace – třídní je uvedena v jednotlivých třídách. Dokumentace školy je uložena v ředitelně mateřské školy.

- ŠVP PV
- evidenční listy
- docházky dětí
- školní řád
- záznamy o dětech
- Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání
- Rozhodnutí o ukončení docházky dítěte do mateřské školy
- záznamy kontrolních orgánů
- personální a hospodářská evidence, jež souvisí s provozem školy

8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných je řízeno Vyhláškou 147/2011 ze dne 25. května 2011, kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Škola respektuje potřeby dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a snaží se maximálně vyhovět jejich potřebám i možnostem a zajistit jim optimální podmínky k rozvoji jejich samostatnosti. Dále škola využívá speciální pomůcky, metody a prostředky. Konzultuje problémy s odborníky, podporuje odborné vzdělávání učitelů.

Škola vyžaduje od učitelů a ostatních pracovníků profesionální postoje, aby děti se speciálními potřebami byly „...přijímány stejně jako jiné děti a nedostávaly od okolí, častěji než ostatní, negativní zpětnou vazbu...“. Škola věnuje pozornost mimořádně nadaným dětem.
V předškolním věku nejde v žádném případě o akceleraci jejich vývoje, ale o dostatečnou nabídku dalších aktivit dle specifických zájmů a schopností těchto dětí.

Škola klade důraz na sociální oblast rozvoje a oblast návyků a sebeobsluhy, v kterých mívají mimořádně nadané děti problém. Nejdůležitější je zajistit těmto dětem oboustrannou vzájemnou akceptaci v kolektivu třídy.

U dětí s NKS mateřská škola „Nad přehradou“ zajišťuje:

- spolupráci s odborníky – SPC, foniatr, pediatr
- pomoc s edukací rodiny

Cílem speciálního pedagoga při práci s dětmi s vadou řeči je:

- připravit děti během pobytu v MŠ na vstup do ZŠ
- snažit se odstranit, nebo alespoň zmírnit jejich narušení komunikačních schopností
- vytvářet podmínky pro správný vývoj řeči
- rozvíjet řeč ve všech rovinách
- ve spolupráci s rodinou a SPC pro vady řeči se snažit postupně, s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem a potřebám těchto dětí, poskytnout podmínky k vytvoření základů cílových kompetencí

Tvorbě plánů pedagogické podpory vždy předchází speciální diagnostika. Opíráme se o vlastní pozorování dítěte, závěry z logopedického a psychologického vyšetření z SPC, i o nálezy dalších odborníků. Po nástupu dítěte do MŠ probíhá vlastní speciální diagnostika dítěte:

- • anamnéza
- • orientační sluchová zkouška
- • orientační vyšetření fonematického sluchu
- • vlastní vyšetření řeči, výslovnosti
- • zjištění laterality
- • úroveň hrubé a jemné motoriky
- • úroveň grafomotoriky
- • motorika mluvidel, dechová koordinace
- pravolevá orientace
- • další diagnostika dítěte v oblasti obsahu předškolního vzdělávání

Individuální logopedická péče

Na základě vlastních poznatků, sestavení plánu pedagogické podpory a diagnostiky provedené z SPC, pro vady řeči a vlastní diagnostiky speciální pedagog zpracuje pro každé dítě individuální plán výchovně vzdělávací práce, který předloží ke schválení. Z tohoto plánu potom vychází při výchovně vzdělávací práci. Úkolem individuální logopedické péče je:

- diagnostická činnost
- poradenská činnost
- rozvoj řeči (ve všech jejích rovinách)
- náprava narušení komunikačních schopností (vad řeči)
- individuální logopedická péče probíhá individuálně v logopedické třídě v každé budově MŠ
- logopedická činnost je založena na spolupráci logopeda s rodiči – prostřednictvím konzultací a logopedických deníků s cvičením. Velmi důležitá je spolupráce obou učitelek ve třídě.

Vycházíme z faktu, že každé dítě je neopakovatelný jedinec s vlastní širokou paletou předpokladů, nadání, schopností, zkušeností, ale i vzdělávacích a výchovných rizik a vyžaduje do určité míry individuální přístup pro optimální rozvoj své osobnosti. Na druhé straně je třeba mít na mysli, že pro plný a spokojený život člověka je nutná jeho dostatečná socializace tak, aby svou jedinečnost uměl uplatnit pro obohacení společnosti a tím si v ní najít své místo. Vyvážit tyto dva úhly pohledu není lehké ani teoreticky, natož pak prakticky. Jak se to podaří, značně ovlivňuje další osobnostní vývoj dětí.

Spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou. Nenahraditelná v procesu vzdělávání a výchovy je spolupráce s rodiči, vzájemné konzultace s nimi a společné působení na dítě. Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí, je nutné zkvalitňování připravenosti pedagogických pracovníků. Aby pomoc dětem se speciálními vzdělávacími potřebami byla účinná, snažíme se:

- včas rozpoznat riziko problému, sestavit plán pedagogické podpory a navrhnout vyšetření dítěte v pedagogicko – psychologické poradně
- poskytnout rodičům podporu, ujistit je o tom, že dítě je i přes možnost speciálně pedagogické poruchy platným členem kolektivu, že náš pozitivní vztah k němu není jeho problémy ovlivněn a že kladně hodnotíme jejich úsilí svému dítěti pomáhat a výchovně ho vést
- poskytujeme rodičům pozitivní zpětnou vazbu a domlouváme se s nimi na průběžné spolupráci
- v případě, že se vyskytnou nějaké problémy, průběžně je ve spolupráci s rodiči řešíme a hledat alternativní postupy
- poskytujeme rodičům informace: o možnostech nápravy např. v pedagogicko-psychologické poradně nebo jiném zařízení, o možnosti zařazení do programu reedukace na škole, o způsobu, jakým bude přistupováno k dítěti v běžné výuce na základě individuálního vzdělávacího plánu a stupně PO, zařazujeme dítě do nápravné péče
- zohledňujeme jeho obtíže ve výuce (hodnocení respektuje metodický pokyn MŠMT)

I při zařazení do hlavního vzdělávacího proudu vzdělávání v mateřské škole, je třeba věnovat zvláštní péči následujícím skupinám dětí: se zdravotním postižením a znevýhodněním, se sociálním znevýhodněním, se specifickými poruchami učení a chování.

8.1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- musí vyhovovat dětem, jejich potřebám i možnostem
- vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními
- dosáhnutí co největší samostatnosti dítěte
- maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti
- .od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte
- pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb
- volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními
- uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

8. 2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

V ŠVP mateřská škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP – zajistí Bc. Lucie Opalecká
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP – zajistí Bc. Lucie Opalecká

V ŠVP mateřská škola „Nad přehradou“stanový:

- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními
- vzdělávacími potřebami

8. 3. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- musí odpovídat individuálním potřebám dětí
- stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit:

- princip diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte se zaměřením na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

9. Vzdělávání dětí nadaných

MŠ „Nad přehradou“ zajistí podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Vždy se snaží podpořit všechny děti, protože identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti je velmi složité. U dětí musí být zajištěn rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a zajistit, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola „Nad přehradou“ zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Nadaní žáci vykazují: paměť a znalost, rychlost myšlení, zpracování problému, záměrné a dlouhodobé soustředění, pružnost, časnou symbolickou aktivitu, dávají přednost společnosti

starších dětí či samotě, vnímají souvislosti tam, kde je většina dětí ještě nevidí, ostře vnímají pravidla a rozpory, poukazují na nesrovnalosti.

Pro mimořádně nadané děti je třeba hledat takové řešení, aby mohli co nejlépe rozvíjet své dispozice a uspokojovat svůj zvýšený zájem o určitou oblast vzdělávání a zároveň byli co nejméně vyčleňováni ze skupiny vrstevníků, která má pro ně v tomto životním období často značný socializační význam.

Mimořádně nadaným dětem nabízíme:

- obohacení běžných denních činností a výuky o nadstandardní úkoly
- individuální studijní plán se zadáváním rozšiřujících poznatků, zajímavých úloh
- účast v soutěžích a vystoupeních pořádaných mateřskou školou i mimo

Při práci s nadanými dětmi učitel používá tyto postupy:

- dává dítěti najevo, že ví, co všechno už umí
- poskytuje mu dostatečné množství podnětů, nabízí mu další materiály
- umožňuje mu účast na činnostech, které stimulují jeho další rozvoj
- respektuje individuální učební tempo a umožní rychlejší postup v učení
- umožňuje stanovování vlastních cílů
- poskytuje dítěti určitou volnost v rozhodování, jak využije ušetřený čas.

Spolupracujeme se základními školami, abychom poskytli nadaným dětem další podmínky k jejich rozvoji.

Naším cílem je, abychom ve vyučování vytvořili příznivou atmosféru, ve které všichni žáci mohou podat výkon v maximálních mezích svých možností.

10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Povinnost pro mateřskou školu nastala 9/ 2020.

Je nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte:

- projevuje velkou touhu po poznání
- experimentuje
- objevuje
- poznává všemi smysly
- vymezuje se vůči ostatním
- osamostatňuje se
- bývá egocentrické
- neorientuje se v prostoru a čase
- žije přítomností a situacemi, které ho naplňují
- je méně obratné
- má výrazně méně zkušeností
- první sociální zkušeností mimo širší rodinu
- má silnější potřebu vazby na dospělou osobu
- poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků
- vymezuje si vlastní prostor
- přijímá vymezené hranice a nové role.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěchu učitele je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

10.1. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní období je důležité pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

- Mateřská škola „Nad přehradou“ není vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte a Kolaudčním rozhodnutím pro děti od dvou let.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

11. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

Každá učitelka mateřské školy " svou pedagogickou činnost, dosažené výsledky, ale i podmínky své práce pravidelně sleduje a hodnotí. Nabité vědomosti využívá k sebevzdělávání, ke zkvalitnění třídního vzdělávacího programu a k tvorbě individuálních vzdělávacích plánů.

Pedagogická činnost

- sebevzdělávání – kurzy, semináře, studium odborné literatury a časopisů
- vedení komunikačního kruhu
- práce s dětmi v tvořivých centrech
- tvorba TVP, podílení se na tvorbě ŠVP
- tvorba IVP
- hodnocení a plán činnosti

- spolupráce s kolegyněmi, ostatním personálem mateřské školy a rodinou

Podpora řečového projevu a prevence lehkých logopedických vad

- spolupráce s SPC
- spolupráce s logopedickým preventistou v MŠ
- logopedická poradna
- jazykové chvilky – trénink ve třídě – vede logopedická asistentka

Vzdělávání učitelek MŠ

- vzdělávací logopedické semináře s kvalifikací logopedický preventista
- akreditované semináře od společnosti Člověk v tísni
- studium speciální pedagogiky

Hospitace

- výchovně vzdělávací činnosti
- uplatnění TVP v běžné praxi
- spolupráce učitelek ve třídě
- sebevzdělávání – přínos do výchovně vzdělávací praxe
- přípravy na výchovně vzdělávací činnost
- estetické prostředí třídy, přilehlých prostor

Forma hospitací

- pozorováním výchovně vzdělávací činnosti

- suplování ve třídě
- rozhovorem o příslušné činnosti
- pozorování

Pravidla hodnocení dětí

Během celého času, kdy se dítě vzdělává v mateřské škole je systematicky hodnoceno a to dvakrát za každý školní rok. Hodnocení slouží pedagogovi jako zpětná vazba pro další práci s dítětem. Jsou zaznamenávány jejich pokroky, ale i nedostatky, kde je třeba s dítětem více pracovat, kde ev. požádat o radu odborníky. Dokumenty jsou důvěrné, určené výhradně pro práci pedagoga a ev. konzultaci s rodiči, SPC, PPP.

Dětem, které mají odloženou školní docházku, vypracováváme individuální vzdělávací plán. Pomocí tohoto, jsou vedeny pedagogové systematicky, jsou stanoveny vhodné pracovní metody a postupy. IVP vzniká po dohodě mezi pedagogy v mateřské škole, zákonným zástupcem, pracovníky SPC a PPP. IVP se zpracovává na základě závěrů z proběhlého vyšetření a ped. pozorování.

12. Poskytování bezplatné jazykové přípravy v předškolním vzdělávání

MŠMT – 21851/2021-1
Verze doplněna k 16. 8. 2021

Změna vyhlášky z 14/2005 Sb. na 271/2021 Sb.

Nárok na bezplatnou jazykovou přípravu k začlenění do základního vzdělávání má dítě:

- Cizinci - povinně v předškolním vzdělávání bez ohledu na délku pobytu v ČR.
- Občan ČR, který s ohledem na odlišný mateřský jazyk v rodině neovládá Český jazyk.
- Občan ČR, který s ohledem na dlouhodobý pobyt mimo ČR neovládá Český jazyk.
- Děti mladší s integračními problémy.
- Děti z odlišného kulturního prostředí.

Důvod:

- Plynulý přechod dítěte z předškolního k základnímu vzdělávání. Lehké zapojení dětí do výuky a dosažení školních úspěchů.

Postup:

- V MŠ „Nad přehradou“ budou vytvořeny skupinky do nejvyššího počtu 8 dětí pro vzdělávání dětí – cizinců. Jazykovou přípravu budou dětem poskytovat učitelky MŠ „Nad přehradou“ v rozsahu 1 hodiny/ 60 minut týdně ve dvou a více blocích. Jedná se o čistý výukový čas, nikoli čas určený k přesunům.
- Do skupin budou děti automaticky zařazené, rodiče nemusí o jazykovou přípravu svého dítěte požádat.
- Jazyková příprava v Mateřské škole „Nad přehradou“ bude probíhat v souladu s „Kurikulem češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Pedagogické zásady při vzdělávání dítěte s odlišným mateřským jazykem:

- Učitelka hovoří pomalu, srozumitelně, stojí čelem k dítěti.
- Použití známých, dítěti blízkých témat.
- Použití jednoduchých vět.
- Využití prostředků neverbální komunikace – mimiky, gestiky…
- Vizuální opora mluveného slova – obrázky.
- Srozumitelné seznámení s pravidly – vystavení pravidel na obrázku, opakování…
- Spolupráce s ostatními dětmi.
- Seznamuje děti se základy české kultury, tradic, života v obci a situaci, které se dítěte dotýkají.
- Obsažení témat dle Kurikula. Témata jsou sestavena s ohledem na potřeby dítěte, aby došlo k jeho co nejrychlejší integraci.
- Názvy10 témat: Seznamování, Třída, Mateřská škola, Rodina, Co rád/a děláš, Čas, Stravování, Lidské tělo a oblečení, Místo kde žiju a Příroda.
- Témata obsahují podcasty: Poslech a mluvení, sociokulturní kompetence a slovní zásoba a větné konstrukce.

Vhodné způsoby práce:

- Hry dětí v malých skupinách.
- Práce v malé skupině či samostatně s učitelkou.
- Vizualizace situace – kartičky, obrázky

- Komplexnost péče v systému odborníků: logoped, speciální pedagog, AP, rodina
- Učitel je správný mluvní vzor.
- Rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby – obrázky, knihy, tvorba slovníčků.
- Podpora mluveného slova dítěte.
- Rytmizace, slovní hříčky, říkadla, písničky, popěvky, melodizace, jednoduché doplnění textu, rýmu, práce s knihou.
- Rozvoj sluchové a zrakové percepce.
- Rozvoj orientace – čas, prostor, použití předložkových vazeb.
- Rozvoj myšlení, paměti a udržení pozornosti.
- Střídání činností, začíná se činnostmi zvukovými.
- Piktogramy.

Předškolákovo desatero

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze.

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně
- svlékne se, oblékne i obuje - zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice
- je samostatné při jídle - používá správně příbor, nalije si nápoj, stoluje čistě, používá ubrousek
- zvládá samostatně osobní hygienu - používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení, uklidí po sobě
- zvládá drobné úklidové práce - posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, připraví další pomůcky, srovná hračky
- postará se o své věci - udržuje v nich pořádek

2. Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování.

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- zvládá odloučení od rodičů

- vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách
- ovládá se a kontroluje - reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu, dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci
- je si vědomé zodpovědnosti za své chování
- dodržuje dohodnutá pravidla

3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti.

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyslovuje správně všechny hlásky - i sykavky, rotacismy, měkčení
- mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.
- mluví většinou gramaticky správně - tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek atd
- rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor, a respektuje jeho pravidla
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno - označí si výkres značkou, nebo písmenem
- používá přirozeně neverbální komunikaci - gesta, mimiku, řeč těla, atd.
- spolupracuje ve skupině

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji - pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.
- zvládá činnosti s drobnějšími předměty - korálky, drobné stavební prvky apod.
- tužku drží správně, tj. dvěma prsty třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé - obkresluje, vybarvuje, v kresbě přibývají detaily i vyjádření pohybu
- umí napodobit základní geometrické obrazce - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník, různé tvary, popř. Písmena
- rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku - může chybovat

- řadí zpravidla prvky zleva doprava
- používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje - je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák

5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy.

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů - barvy, velikost, tvary, materiál, figuru a pozadí, nachází jejich společné a rozdílné znaky
- složí slovo z několika slyšených slabik a obrázek z několika tvarů
- rozlišuje zvuky - běžných předmětů a akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů
- rozpozná rozdíly mezi hláskami - měkké a tvrdé, krátké a dlouhé
- sluchově rozloží slovo na slabiky - vytleskává slabiky ve slově
- najde rozdíly na dvou obrazcích, doplní detaily
- rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou - písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku - co je nového, co chybí
- reaguje správně na světelné a akustické signály

6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech.

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- má představu o čísle - ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet
- orientuje se v elementárních počtech - vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků minimálně v rozsahu do pěti (deseti)
- porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků pozná rozdíl a určí o kolik je jeden větší či menší
- rozpozná základní geometrické tvary -kruh, čtverec, trojúhelník atd.
- rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů
- třídí, seskupuje a přiřazuje předměty dle daného kritéria - korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy, komentuje, co dělá - „přemýšlí nahlas“
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní

příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty

- rozumí časoprostorovým pojmům - nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně, dříve, později, včera, dnes, pojmům označujícím velikost, hmotnost - dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit.

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu - cca 10-15 min.
- „nechá“ se získat pro záměrné učení - dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí a dokončit je
- postupuje podle pokynů
- pracuje samostatně

8. Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině.

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- uplatňuje základní společenská pravidla -zdraví, umí požádat, poděkovat, omluvit se
- navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi zpravidla bez problémů, s dětmi, ke kterým pociťuje náklonnost, se kamarádí
- nebojí se odloučit na určitou dobu od svých blízkých
- je ve hře partnerem - vyhledává partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvá, rozděluje a mění si role
- zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje, přizpůsobuje se názorům a rozhodnutí skupiny
- vyjednává a dohodne se, vyslovuje a obhajuje svůj názor
- ve skupině dodržuje daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit
- k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně -dělí se o hračky, pomůcky,

pamlsky, rozdělí si úlohy, všímá si, co si druhý přeje

- je schopno brát ohled na druhé - dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci mladším

9. Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevovat tvořivost.

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení
- zaujme je výstava obrázků, loutek, fotografii, návštěva zoologické či botanické zahrady, statku, farmy apod.
- je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů, zábavných akcí, slavností, sportovních akcí
- svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, dokáže říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne
- zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny
- zná celou řadu písní, básní a říkadel
- zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus – vytleskává
- vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí
- hraje tvořivé a námětové hry - na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře, dokáže hrát krátkou divadelní roli

10. Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě.

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyzná se ve svém prostředí -doma, ve škole, spolehlivě se orientuje v blízkém okolí - ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit když je v nouzi
- zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává - dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat
- dbá o pořádek a čistotu, samostatně se obslouží, zvládá drobné úklidové práce, je schopno se starat o rostliny či drobná domácí zvířata
- ví, jak se má chovat - doma, v mateřské škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, na ulici, při setkání s cizími a neznámými lidmi a snaží se to dodržovat
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho

praktických zkušeností - orientuje se v tělesném schématu, umí pojmenovat jeho části i některé orgány, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají, rozlišuje různá povolání, pomůcky, nástroje

- zná, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin, stromů, zvířat a dalších živých tvorů, orientuje se v dopravních prostředcích, zná některé technické přístroje, rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává - počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady
- přiměřeným způsobem se zapojí do péče o potřebné
- má poznatky o širším prostředí, např. o naší zemi - města, hory, řeky, jazyk, kultura, o existenci jiných zemí a národů, má nahodilé a útržkovité poznatky o rozmanitosti světa jeho řádu -o světadílech, planetě Zemi, vesmíru
- zná faktory poškozující zdraví – kouření
- uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí